

Til
Vattenfall og Energinet
Sendt pr mail til:
Annebeth.hoffmann@vattenfall.com
Cod@energinet.dk

J.nr. 2021-53302
Ref. LANIK
Dato. 10-05-2022

Udtalelse om afgrænsning af indholdet i miljøkonsekvensrapporten for landanlæg for Vesterhav Syd Havmøllepark

Indhold

1. Om udtalelsen	2
2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten	2
3. Projektbeskrivelse og beliggenhed	3
4. Idéfase og høringen af berørte myndigheder	4
6. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten	5

1. Om udtalelsen

Denne udtalelse fastlægger i henhold til § 23, stk. 1 i miljøvurderingsloven¹, hvor omfattende og detaljerede oplysninger miljøkonsekvensrapporten for landanlæg for Vesterhav Syd Havmøllepark skal indeholde, for at Miljøstyrelsen kan vurdere anlæggets miljømæssige konsekvenser og træffe afgørelse på et oplyst grundlag.

Miljøstyrelsen er myndighed for miljøvurderingsprocessen, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 1², idet Energinet er en af bygherrerne for projektet. Vattenfall er den anden bygherre.

Energinet VVM-anmeldte den 18. oktober 2013 landanlæggene for Vesterhav Syd Havmøllepark via Ringkøbing-Skjern Kommune til det daværende Naturstyrelsen (nu Miljøstyrelsen).

Naturstyrelsen (nu Miljøstyrelsen) vurderede, at projektet på land var omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, pkt. 3c og ville kunne påvirke miljøet væsentligt. Naturstyrelsen traf således den 25. november 2013 afgørelse om, at projektet er VVM-pligtigt (jf. § 3, stk. 2 i BEK nr. 1510 af 15/12/2010).

18. januar 2017 meddelte Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA, nu Miljøstyrelsen) tilladelse til etablering af landanlægget. Tilladelsen blev påklaget og den 31. maj 2021 traf Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelse i sagen, og op-hævede og hjemviste VVM-tilladelsen til fornyet behandling hos Miljøstyrelsen. Den fornyede behandling er sat i gang med Miljøstyrelsens indkaldelse af ideer og forslag d. 22. februar 2022.

2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten

Miljøkonsekvensrapporten skal udarbejdes således, at den opfylder kravene efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 1-6 og bilag 7.

Udtalelsen er udarbejdet på baggrund af sagens oplysninger, bemærkninger fra offentligheden og andre myndigheder i idefasen samt Miljøstyrelsens faglige viden og erfaringer om potentielle miljøpåvirkninger fra lignende projekter, herunder viden fra den tidligere gennemførte miljøvurdering af projektet.

Nærværende udtalelse tages op til revision, hvis bygherre foretager ændringer i projektet, som bevirker, at nye oplysninger bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, eller hvis der skulle tilgå Miljøstyrelsen eller bygherre nye væsentlige oplysninger, som kan påvirke miljøvurderingen.

Forholdet til anden lovgivning og planlægning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Såfremt et plangrundlag måtte være nødvendigt, vil dette skulle vedtages,

---

¹ LBK nr. 973 af 25/06/2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

² BEK nr. 913 af 30/08/2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

før der kan gives en tilladelse til projektet efter miljøvurderingsloven. For dette projekt er plangrundlaget allerede vedtaget.

3. Projektbeskrivelse og beliggenhed

En kort beskrivelse af projektet fremgår nedenfor.

Projektet består af et 48 km langt kabelanlæg fra stranden ved Klegod syd for Søndervig til en eksisterende transformerstation ved Stovstrup øst for Tarm. I forbindelse med projektet opføres en ny station ved Søndervig ligesom der installeres nye komponenter på Station Stovstrup. Projektet ligger på hele strækningen i Ringkøbing-Skjern Kommune.

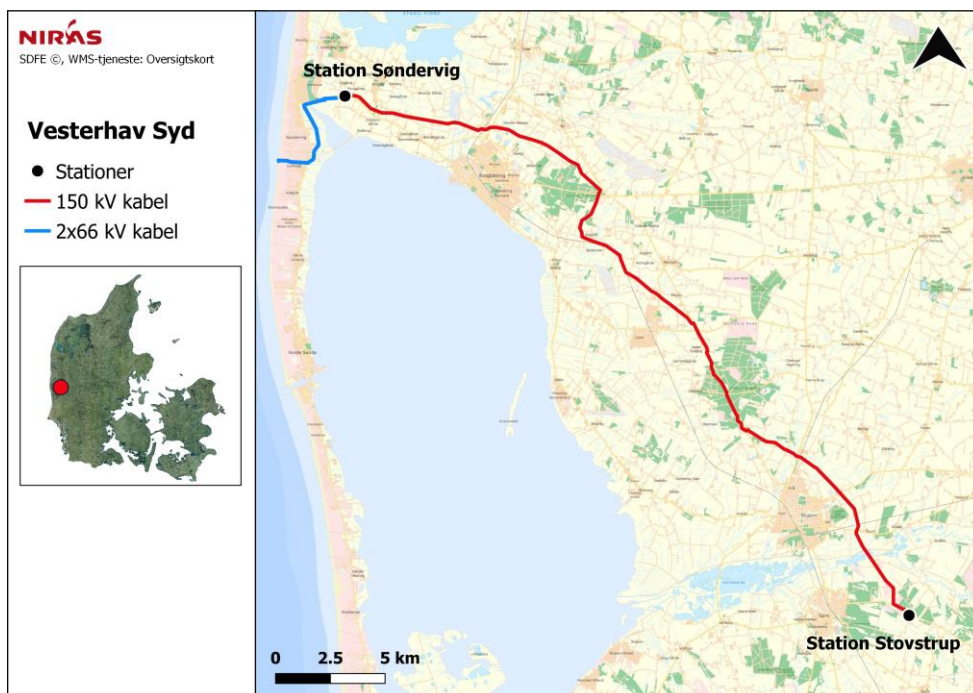
Kabelanlægget og de fleste arbejder på de to stationer er gennemført i perioden 2018-2020. De udestående arbejder er etablering af harmoniske filtre og radar på Station Søndervig og sammenkobling af søkabel og landkabel på stranden ved Klegod.

En detaljeret beskrivelse af både de allerede gennemførte og de forestående arbejder findes i bygherres Projekt- og anlægsbeskrivelse, som er vedlagt denne afgrænsningsrapport.

Plangrundlaget for projektet er vedtaget.

Det drejer sig om et landsplandirektiv ”Bekendtgørelse om landsplandirektiv for højspændingsstation ved Søndervig, Ringkøbing-Skjern Kommune”, der blev vedtaget den 12. april 2018.

Ligeledes er der vedtaget en lokalplan for Station Søndervig ”Lokalplan nr. 428 for et område til tekniske formål, højspændingsstation, ved Nørbyvej, Søndervig” vedtaget i maj 2018. For Station Stovstrup har Ringkøbing-Skjern Kommune vurderet, at der ikke er behov for en lokalplan.

Figur 1 Kabeltracéet for Vesterhav Syd med angivelse af Station Søndervig og Station Stovstrup.

4. Idéfase og høringen af berørte myndigheder

Der har været gennemført en idéfase (1. offentlighedsfase) med indkaldelse af ideer og forslag til miljøkonsekvensrapporten i perioden 22. februar 2022 til 15. marts 2022.

Miljøkonsekvensrapporten skal ud over de lovbestemte emner også behandle forhold fremdraget i 1. offentlighedsfase og ved høringen af berørte myndigheder, når det fremgår af nærværende afgrænsningsudtalelse.

I forbindelse med 1. offentlighedsfases indkaldelse af idéer og forslag, er der indkommet i alt 5 høringssvar.

Tabel 1 sammenfatter de overordnede emner, der har været rejst i offentlighedsfasen, og hvordan de indgår i den videre proces.

Bane Danmark har meddelt, at de ikke har bemærkninger i anledning af 1. offentlighedsfase.

Tabel 1. Sammenfatning af indkomne høringssvar og deres inddragelse i miljøvurderingsprocessen.

Emner for høringssvar	Bemærkninger
<p>Påvirkning fra anlæggets placering</p> <p>Lavbundsprojekt ved Skjern Å</p>	<p>Høringssvar fra Naturstyrelsen og Damsø Pumpelag</p> <p>Der gøres opmærksom på at kabelanlægget krydser projektområdet for et planlagt lavbundsprojekt nord for Skjern Å. Projektet udføres af</p>

	<p>Naturstyrelsen. Kabelanlægget har en udstrækning på 600 meter igennem det planlagte lavbundsprojekt. Hvis kabelanlægget etableres på en måde, så det ikke tåler en vandstandshævning kan det skabe en risiko for at lavbundsprojektet ikke kan gennemføres.</p> <p>Bygherre er i dialog med Naturstyrelsen og Damsø Pumpelag for at finde en løsning som ikke vil hindre gennemførelsen af lavbundsprojektet.</p> <p>Lavbundsprojekter inddrages i miljøkonsekvensvurderingen under kumulative påvirkninger.</p>
Alternative linjeføringer og tekniske løsninger	<p>Høringssvar fra privatperson</p> <p>Det fremgår af høringssvaret, at der ønskes undersøgt alternative placeringer til de tre planlagte havvindmølleparker Vesterhav Syd, Vesterhav Nord og Thor i én havvindmøllepark, og derudover foreslås to alternative linjeføringer for kabeltraceet fra ilandføringen til Søndervig.</p> <p>Endvidere efterspørges en mere kritisk tilgang til styrede underboringer, hvor man først undersøger alle miljøforhold, og derefter vurderer, om en underboring er den rigtige løsning mht. miljøpåvirkningen.</p> <p>Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at dette projekt alene omhandler landanlæg for havvindmøllepark Vesterhav Syd. En sammenlægning af de tre nævnte havmølleparker er ikke en del af det ansøgte projekt og indgår dermed ikke i miljøkonsekvensrapporten. De tre havmølleparker kumulative påvirkninger behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>De to foreslåede alternativer for linjeføringen behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Styret underboring er valgt som anlægsmetode i områder med blødbund og vanddække samt ved infrastruktur af lokal og regional betydning. Påvirkning fra styrede underboringer behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p>
Natur	Høringssvar fra privatperson
<ul style="list-style-type: none"> • Manglende reetablering af oprindelige naturlige planter 	<p>Høringssvaret påpeger at der ikke er sket reetablering af arealer ved en del af den kabelføring der allerede er etableret.</p> <p><i>Reetablering af projektarealet behandles i miljøkonsekvensrapporten.</i></p>

5. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten

Alle emner, der fremgår af Miljøvurderingslovens bilag 7 skal som udgangspunkt indgå i miljøkonsekvensrapporten. Af Tabel 2 fremgår det, om de enkelte emner på det foreliggende grundlag vurderes at skulle indgå eller ikke i miljøkonsekvensrapporten. Miljøstyrelsens ønsker til specifikke metoder eller dokumentationsgrundlag fremgår ligeledes for de enkelte emner.

Miljøkonsekvensrapporten skal klart beskrive projektet og resultater af miljøundersøgelserne. Der lægges vægt på at det "Ikke-tekniske resumé", er formidlende og kan læses af personer uden faglig viden om miljøpåvirkninger. I resten af miljøkonsekvensrapporten lægger Miljøstyrelsen vægt på, at der ikke gås på kompromis med det faglige indhold og kvaliteten, for at øge læsevenligheden.

Særligt om væsentlige miljøpåvirkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal både behandle væsentlige negative og væsentlige positive virkninger. Vurderingen af karakteren af en påvirkning skal være fagligt begrundet. Det er desuden vigtigt, at påvirkninger og konsekvenser ikke undlades, selvom de fra bygherres synspunkt er positive.

Særligt om metode og dokumentationsgrundlaget

Tabel 2 indeholder for udvalgte miljøparametre, en beskrivelse af specifikke beregnings- og analysemetoder eller nødvendigt dokumentationsgrundlag dvs. det grundlag, som emnerne i miljøkonsekvensrapporten forventes at være baseret på.

De nævnte data- og informationskilder samt tekniske anvisninger og lign. er Miljøstyrelsens vurdering af, hvor relevant materiale til brug i miljøkonsekvensrapporten kan findes, men er ikke udtømmende.

For så vidt angår feltundersøgelser, kan disse være nødvendige selvom dette ikke er specifikt anført. Miljøstyrelsen forudsætter ligeledes, at bygherre (eller rådgiverne til projektet) selv identificerer supplerende relevante kilder.

Det er således bygherres ansvar at sikre, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er af tilstrækkelig høj faglig kvalitet, og at oplysningerne er fyldestgørende.

Det skal også klart beskrives i miljøkonsekvensrapporten, hvis der mangler oplysninger for givne miljøforhold eller på anden måde er væsentlig usikkerhed om konklusionerne.

Særligt om alternativer

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte de undersøgte alternativer, herunder behandle de forslag til alternativer, der er fremkommet i 1. offentlige høring/myndighedshøring, samt fravalgte alternativer.

Tabel 2. Emnetabel

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Indbyrdes forhold mellem nedenstående miljøfaktorer, samt med andre projekter i området (kumulativ effekt)	Der kan forekomme kumulative påvirkninger, som resultat af kombinerede påvirkninger internt i projektet eller i forbindelse med eksisterende, planlagte og/eller forventede fremtidige planer, projekter, eller aktiviteter. Kumulative effekter kan være øgede visuelle landskabspåvirkninger, støj, forstyrrelser, fragmentering af naturområder etc. på grund af andre planlagte anlæg eller projekter, der formodes at påvirke enkelte miljøparametre.	Der er på nuværende tidspunkt ikke indhentet oplysninger om projekter, ud over bygherres egne projekter, samt de nævnte projekter i forbindelse med høringen som kan virke i kumulation med dette projekt. Det kan derfor ikke afvises at der kan være væsentlige kumulative effekter.	<i>Skal indgå</i>	Oplysninger om projekter som potentielt kan virke i kumulation med projektet Landanlæg for Vesterhav Syd Havmøllepark skal fremsøges og vurderes. Herudover inddrages viden om Energinets og Vattenfalls egne projekter. Der udarbejdes en oversigt over projekter, der kan have kumulative påvirkninger med det konkrete projekt. Der skal vurderes kumulative påvirkninger for alle projektets faser, herunder begge anlægsfaser, perioden mellem de to anlægsfaser, samt driftsfasen.
Befolkningen og menneskers sundhed				
Støj Anlægsfase	Ved nedgravning af kabler vil der midlertidigt forekomme støj fra forskelligt maskinel som gravemaskiner	Anlægsarbejdet for kabelanlægget foregår i det åbne land, med 23 boliger inden for 100 meter, hvoraf 6 boliger ligger inden for 25 meter.		

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>ner, rendegraver, traktorer, lastbiler, underboringsmaskiner m.v. Dette anlægsarbejde foregår over en periode på 12 måneder og varer i op til 2 uger på den enkelte lokalitet. Der kan typisk nedlægges 1,3 km kabel om dagen.</p> <p>Ved muffegrave varer støjen fra arbejdet i ca. 10 dage, mens støjen ved sammenkobling af land- og søkabel på stranden ved Klegod samt ved underboringerne af kystklitten og Skjern Å, varer i 1-2 måneder. Arbejdet udføres mandag-fredag (7-18). Dog arbejdes i 2-6 weekender i forbindelse med muffearbejde på stranden. Ligeledes forekommer aftenarbejde i enkelte tilfælde i forbindelse med muffearbejde på stranden og ved længere underboringer af f.eks. kystklitten, en hede øst for kystklitten samt af Skjern Å.</p>	<p>Erfaringsmæssigt vil anlægsarbejdet i forbindelse med nedgravning af kabler medføre en støjgene for de boliger, som ligger under 25 meter fra anlægsarbejdet. Ejendomme som ligger længere væk kan opleve støj, men som oftest vil det opleves mindre generende. Det er erfaringsmæssigt især de dieselgeneratorer som kører om natten for at tørholde muffegrave og underboringshuller samt de maskiner som underborer, som kan opleves generende for naboer. Det sker særligt fordi disse arbejder kan ske om aftenen for at korte anlægsperiodens varighed ned. Ringkøbing-Skjern Kommune har meddelt tilladelse til aftenarbejde.</p> <p>Der kom en klage over støj fra en diesel generator ved underboring af kystheden. Vattenfall og kommunen orienterede grundejerne om arbejdet, og fik tilladelse af kommunen til at arbejde til kl.20.00. Nærmeste nabo til dette arbejde bor i en afstand af ca. 22 meter.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>Opførelse af ny højspændingsstation ved Søndervig vil medføre støjemissioner i ca. to år samt de ca. 7-10 måneder det tager at bygge harmoniske filtre og 3 måneder til opførelse af radar. Installation af nye komponenter på Station Stovstrup tager ca. 1 år.</p> <p>Der anvendes almindelige entreprenormaskiner så som blokvogn, lastbiler, gravemaskiner mv. Maskinerne har forskellige kildestyrker, der kan sammenlignes med landbrugsmaskiner og varierer fra 90 dB til 110 dB. Maskinerne bliver ikke anvendt kontinuert igennem anlægsarbejdet, men i afgrænsede perioder.</p> <p>Arbejdet udføres mandag-fredag (7-18). Dog arbejdes i en weekend på Station Søndervig i forbindelse med installation af en transformer.</p>	<p>Anlægsarbejdet på transformerstationerne Søndervig og Stovstrup foregår i dagtimerne på hverdage, bortset fra installation af en transformer på Søndervig som sker i en weekend. Det meste af anlægsarbejdet på stationerne er gennemført, men på Station Søndervig skal der installeres harmoniske filtre samt opstilles en radarmast.</p> <p>Der er ikke fastsat generelle, vejledende grænseværdier for støj fra bygge- og anlægsaktiviteter, da disse reguleres efter miljøbeskyttelsesloven. De enkelte kommuner har enten udarbejdet retningslinjer for forebyggelse af gener fra midlertidige bygge- og anlægsaktiviteter, eller kan fastsætte krav i henhold til miljøaktivitetsbekendtgørelsen. Anlægsarbejdet vil foregå efter forskrifter ved anlægsarbejde i Ringkøbing-Skjern Kommune. Arbejdes der uden for de i forskriften angivne tidspunkter for midlertidige støjende arbejder, er der søgt om dispensation ved</p>		

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	<p>I driftsfasen vil der være støj fra stationsområderne, der kan påvirke omgivelserne.</p> <p>Der vil ikke være støj fra det nedgravede kabelanlæg.</p>	<p>Ringkøbing-Skjern Kommune. Det betyder at Vattenfall søgte og fik tilladelse af Ringkøbing-Skjern Kommune til at installere en transformator på Station Søndervig i aftentimerne.</p> <p>Begge stationer ligger i landzone med spredt bebyggelse. Nærmeste bolig ved Station Søndervig ligger inden for ca. 200 m. Nærmeste bolig ved Station Stovstrup er beliggende ca. 200 m fra anlægget.</p> <p>Det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige påvirkninger i anlægsfasen som følge af støj.</p> <p>Støjen fra Station Søndervig og Station Stovstrup i driftsfasen vil overholde vejledende grænseværdier for virksomhedsstøj i overensstemmelse med gældende vejledning fra Miljøstyrelsen.</p>	<p><i>Skal indgå</i></p>	<p>Til støjberegningerne anvendes programmet SoundPLAN v. 8.2, hvor kort med målestoksforhold, bygninger, skærme, reflekterende genstande, terræn, referencepunkter og kildedata indlægges/digitaliseres, hvorefter SoundPLAN beregner støjen</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>Det er beregnet at det samlede støjbidrag på Station Søndervig inklusive det harmoniske filter vil overholde gældende grænseværdier ved nærmeste bolig (NIRAS notat af 18/8 2020 udført for Vattenfall).</p> <p>For Station Stovstrup har NIRAS for Energinet foretaget støjmålinger og beregninger af støjbidraget efter gennemførelse af projektet. I notat af 3/2 2021 er det konkluderet, at støjbidraget ved nærmeste bolig som ligger ca. 200 meter væk overholder de vejledende grænseværdier.</p>		<p>i udvalgte punkter i henhold til den fælles nordiske beregningsmetode for industri-støj.</p> <p>Der redegøres for forudsætningerne i støj-beregningerne og en mulig påvirkning af boliger i nærheden skal beskrives.</p>
<p>Vibrationer Anlægsfase</p>	<p>Der kan i en begrænset periode forekomme vibrationer fra kørsel med entreprenørmaskiner ved kabellægning.</p> <p>Ved funderingsarbejde på stationerne, herunder ved opsætning af de harmoniske filtre, vil der kunne</p>	<p>23 boliger ligger inden for 100 meter, heraf 6 boliger inden for 25 meter fra kabelanlægsarbejdet. Ved både Station Søndervig og Station Stovstrup ligger nærmeste bolig ca. 200 meter væk.</p> <p>Kabellægning indebærer ingen aktiviteter som kan medføre bygningsskadelige vibrationer. Miljøstyrelsen vurderer at eventuelle</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	<p>forekomme påvirkning af omkringboende med vibrationer.</p> <p>Potentielt kan der komme vibrationer fra drift af stationen.</p>	<p>komfortvibrationer, i forbindelse med kabel-lægning, ikke vil være væsentlige på baggrund af anlægsperiodens korte varighed på den enkelte lokalitet.</p> <p>Kabellægning og størstedelen af arbejdet på stationerne er blevet gennemført, og der er ikke anmeldt bygningsskader som følge af vibrationer.</p> <p>Funderingsarbejder på Søndervig og Stovstrup stationer sker ikke ved pæleramning eller spunsning. På baggrund af afstanden til nærmeste bolig, samt det begrænsede omfang vurderes kørsel med maskiner og gravearbejder ikke at medføre væsentlige vibrationsgener for omkringboende.</p> <p>Der vil ikke forekomme vibrationer fra driften af kabel eller stationerne. Emnet vil således ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Magnetfelter Anlægs- og driftsfase	<p>Magnetfelter findes overalt, hvor der går en elektrisk strøm. Omkring kabelanlæg og stationer vil der være magnetfelter.</p> <p>For kablerne er magnetfelter størst lige over kablet, og aftager hurtigt med afstand. Ved stationsanlæg vil der ligeledes være magnetfelter ved de forskellige strømførende komponenter, men også her aftager felterne hurtigt med afstand. Størrelsen på magnetfelter afhænger af, hvor stor strømmen er, og hvordan kablet eller apparatet er konstrueret. Styrken af magnetfeltet afhænger af hvor tæt man er på kilden til felterne.</p>	<p>I anlægsfasen er der ikke strøm i kablerne, hvorfor der ikke vil være magnetfelter.</p> <p>Der er ikke videnskabeligt grundlag for at give generelle anbefalinger eller grænseværdier i forhold til eksisterende højspændingsanlæg, trods langvarig forskning af emnet. I stedet anbefaler Sundhedsstyrelsen et forsigtighedsprincip ved nybyggeri. Bygherre anvender forsigtighedsprincippet. For Station Søndervig og Station Stovstrup er udredningsafstanden 12 meter. Begge stationsområder er indhegnet. Magnetfeltet uden for indhegningen vil være faldet til lave værdier. Afstand mellem boliger og kabelanlægget samt stationerne er længere end udredningsafstanden på 12 meter. Dermed er forsigtighedsprincippet fulgt.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Luft og lugt Anlægsfase	Arbejdet kan medføre midlertidige lugtgener samt bidrage til midlertidig dårlig luftkvalitet fra entreprenormaskiner m.m.	<p>Udstødningsgasser fra ca. 8 forskellige typer entreprenormaskiner samt op til 5 daglige lastbiltransporter som arbejder på stationer og ved kabelnedlægning indeholder partikler og miljøfarlige stoffer. Udstødningen fra disse maskiner vil forekomme lokalt i perioder på op til 2 uger langs kablet, op til 2 måneder ved arbejdet på stranden og i forbindelse med underboringer samt et-to år på stationerne.</p> <p>Anlægsarbejdet foregår i det åbne land med få boliger i nærheden. Der er to boliger indenfor 50 meter af kabelanlægget. Nærmeste bolig ved stationsanlæggene er beliggende i en afstand af 200 meter. Der er gode spredningsforhold så luftkvaliteten ikke påvirkes negativt. Lugtgener fra den enkelte maskine vil være begrænset og lokal. Det vurderes derfor, at en væsentlig påvirkning af menneskers sundhed i anlægsfasen kan udelukkes.</p>	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	Drift af stationsanlæggene kan medføre emissioner, herunder fra transport i forbindelse med service.	I driftsfasen sker der ikke emissioner fra kabelanlæg eller stationsanlæggene. Der sker kun transport til/fra stationerne i serviceøjemed (forventeligt 1-2 gange om måneden), hvorved der udledes udstødningsgasser. En væsentlig påvirkning i driftsfasen vurderes derfor at kunne udelukkes.	<i>Skal ikke indgå</i>	
Lys Anlægsfase	Større lysgener kan påvirke menneskers søvnmønster og være forstyrrende for mennesker. Langs kabelanlægget vil belysning fra entreprenørmaskiner vare et par uger eller op til 2 måneder. Arbejdet foregår i det åbne land med spredt bebyggelse og dermed eksisterende spredt belysning.	I forbindelse med byggearbejde på stationsanlæg og oplagspladser langs kabeltraceet kan der være belysning om natten for at forhindre tyveri. Lys fra entreprenørmaskiner som arbejder langs kabeltraceet og på stationer opleves tydeligst i de tidlige morgentimer eller sene eftermiddagstimer, som defineres som dagtimer, men hvor det kan være mørkt i vinterhalvåret. Belysning af stationer og oplagspladser varer et-to år. Belysning er placeret i højden og rettet mod pladsen og sender ikke forstyrrende lys ud i	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>omgivelserne. I mørke kan området ses som oplyst på afstand.</p> <p>I anlægsfasen vil der være lys fra entreprenormaskiner inden for normal arbejdstid (man-fredag 7-18). Det vil være et kort tidsrum i ydertimerne, hvor det er mørkt, at lys kan være generende både på stationerne og ved kabelnedlægning. Varigheden af belysning det samme sted er kort ved kabelnedlægning pga. anlægsarbejdets kontinuerte forskydning langs traceet. På stationsanlæg og oplagspladser er varigheden længere, men det vurderes, at påvirkning vil være helt lokal omkring projektet. Arbejdet foregår i åbent land med kun 6 boliger inden for 25 meter. Derfor vurderes lys ikke at medføre væsentlig miljøpåvirkning.</p>		

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	Belysning på stationer kan medføre lysgener lokalt. Der er ingen belysning i forbindelse med det nedgravede kabelanlæg.	Der er ikke permanent belysning på stationerne. Belysning af stationer vil kortvarigt blive aktiveret ved servicearbejde og tilsyn i mørke perioder. Belysningen vil oplyse bygninger og de nære færdselsarealer i den mørke tid på året omkring stationerne, men ikke lyse ud i landskabet. Planlagte servicebesøg udføres i dagperiode (7-18). Væsentlige miljøpåvirkninger kan udelukkes.	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Trafik og transport Anlægsfase	Den øgede trafik kan påvirke det lokale vejnet samt sikkerheden.	<p>Der er trafik fra forskellige typer af entreprenørmaskiner som gravemaskiner, rendegravere, underboringsmaskiner og gummiged langs med traceet. Derudover er der trafik fra lastbiler til udlægning af køreplader og til levering af kabeltromler og sand på depoter langs strækningen. Arbejdet med kabelnedlægning vil tage fra få dage op til 2 uger på den enkelte lokalitet. Til anlæg af stationer anvendes gummiged, rendegravere og gravemaskiner samt en lastbil/dumper i en periode på ca. 12 måneder ved Stovstrup og 2 år på Søndervig. På Søndervig vil der være yderligere anlægsarbejde på 7-10 måneder for installation af harmoniske filtre og 3 måneder til opsætning af radarmast. Trafikken foregår via det eksisterende vejnet i dagtimerne inden for normal arbejdstid.</p> <p>Der vil være en relativt begrænset trafikmængde til projektet på op til 5 lastbiler om dagen i en kort periode pga. anlægsarbejdets</p>	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>kontinuerte forskydning langs traceet ved kabelnedlægning. Der vil nogle steder anvendes mindre, lokale veje. Der har ikke under anlægsarbejdet været lukket veje. Trafikken har alene været holdt tilbage under store køretøjs passage.</p> <p>Det vurderes, at pga. den korte varighed og begrænsede størrelse af maskinparken, vil der ikke ske væsentlig påvirkning af det lokale vejnet eller trafikikkerheden.</p> <p>Anlægsperioden på Station Søndervig varer sammenlagt ca. tre år hvoraf det resterende arbejde udgør ca. 1 år. På Station Stovstrup er anlægsperioden ca. et år. Der anvendes fast materiel på pladsen. Daglig til- og frakørsel sker med en lastbil. På Station Søndervig varierede antallet mellem ca. 8-10 lastbiler pr. dag i op til 2 uger ved udgravningen og ca. 2 lastbiler i gennemsnit pr. dag over resten af anlægsperioden. Tilsvarende trafikmængder gælder også for anlægsfasen for</p>		

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	I driftsfasen vil der være trafik til og fra stationerne 1-2 gange om måneden i forbindelse med tilsyn og service. Det vil være sjældnere langs kabelstrækningen.	<p>Station Stovstrup. Det vurderes ikke at være en belastning af det lokale vejnet eller en trussel mod trafiksikkerheden.</p> <p>Det er en begrænset trafik i driftsfase til begge stationer. Projektet vil ikke medføre, at der skal ske hyppigere tilsyn og servicearbejder på stationen ved Stovstrup sammenlignet med det omfang, der gør sig gældende i dag. Samlet set vil trafik og transport i forbindelse med service ikke have betydning for trafiksikkerheden.</p> <p>Tilsyn med såvel kabelstrækningen som stationerne i driftsfasen har karakter af enkeltstående besøg, og vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger.</p>	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
<p>Tryghed, herunder risiko for større ulykker og katastrofer Anlægs- og driftsfase</p>	<p>Ved uheld eller naturkatastrofer kan anlægsarbejdet påvirke befolkning og menneskers tryghed.</p> <p>Projektet er ikke beliggende i et område med øget risiko for naturkatastrofer og har ikke en karakter, der gør, at det er omfattet af Risikobekendtgørelsen.</p>	<p>Erfaringsmæssigt er der ikke potentielt skadelige virkninger på miljøet eller befolkningen som følge af projektets sårbarhed overfor større ulykker og/eller katastrofer i hverken anlægs- eller driftsfasen. Elkablet er beliggende i jorden og udgør ingen risiko. På højspændingsstationerne kan der potentielt ske kortslutning og eksplosioner. Der udarbejdes beredskabsplaner, som angiver, hvordan uheld som fx brand håndteres og afværger. Beredskabsplanerne er godkendt af brandmyndighederne. Stationerne er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen.</p> <p>Det er sjældent, der sker skade på el-teknikere, der ved en fejl kan få strøm igennem sig og blive forbrændt. Energinet har faste standarder for nybygning og vedligehold af højspændingsstationer.</p> <p>Emnet belyses ikke yderligere i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Friluftsliv og rekreativ værdi Anlægsfase	Anlægsfasen for kabelanlægget kan opleves forstyrrende for friluftslivet og oplevelsen af rekreative værdier. Det kan ske ved, at der sker en midlertidig lukning eller omlægning af stier og øvrige ændrede adgangsforhold i tilknytning til kabeltraceet. Der er begrænsede fritidsaktiviteter i nærområdet af kabelanlægget. De rekreative interesser er størst ved stranden og de bagvedliggende klitter ved Klegod, i Dejbjerg Plantage og i Skjern Enge. På størstedelen af strækningen ligger kabelanlægget på landbrugsarealer. Der er få steder, hvor kabeltraceet krydser veje, der også bruges til rekreative formål. Ved krydsning af veje bruges styret underboring.	Koblingen af ilandføringskablerne fra havvindmølleparken med landkabler sker på stranden ved Klegod. I forbindelse med anlægsarbejder vil der være midlertidige gener for rekreative interesser i forventet ca. 30-45 dage. Arbejdet vil foregå på et afgrænset areal på stranden, og for at sikre friluftslivet bliver der i anlægsfasen en 8 meter bred mulighed for passage langs klitterne. De steder, hvor kabeltraceet krydser natur, vandløb, veje m.v. med potentielle rekreative værdier, er dette sket ved underboring, da dette er den mest kosteffektive anlægsmetode. Klitområdet ved Klegod og Skjern Å krydses også ved styret underboring og anlægsarbejdet vil derfor ikke hindre færdsel for friluftsliv. Anlægsarbejdet kan begge steder påvirke oplevelsen af de rekreative interesser pga. støj, men perioden er kort, 1-2	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	Tekniske anlæg i det åbne land kan ved støj og visuel effekt påvirke det omkringliggende friluftsliv og de rekreative interesser.	<p>måneder. Kabeltracéet forløber på en 3 km lang strækning gennem Dejbjerg Plantage, og anlægsarbejdet her varer maksimalt 1 måned. En vej som bruges som sti for friluftslivet underbores, mens mindre stier, hovedsageligt beliggende i den nordlige del af plantagen, gennemgraves. Lukning af stier i forbindelse med gennemgravning vil vare fra få dage op til 2 uger. Det vurderes at væsentlige påvirkninger kan udelukkes i anlægsfasen.</p> <p>Der er ikke identificeret rekreative interesser omkring Station Søndervig og Station Stovstrup, som kan blive påvirket af det ca. 1-2 år lange anlægsarbejde disse steder.</p> <p>Da kablerne er nedgravede, vil der ikke være nogen påvirkning af friluftslivet eller rekreative interesser i driftsfasen.</p>	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		Stationsområderne ligger i landzone i et område uden rekreative interesser. Væsentlige påvirkninger kan udelukkes.		
Biodiversiteten				
§ 3-natur Anlægsfase	<p>Anlæg af kablerne kan potentielt påvirke tilstanden i beskyttede naturområder.</p> <p>Kabelanlægget krydser i alt 46 områder der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Heraf 29 vandløb, 7 enge, 3 moser, 4 heder, 1 strandeng og 2 søer.</p> <p>De fleste naturområder underbores. Der er ved underboring risiko for blowout af boremudder, ligesom mulig påvirkning i forbindelse med geotekniske forundersøgelser kan forekomme.</p> <p>Der er foretaget gravearbejder i 10 § 3-vandløb, 3 heder og 2 enge, hvor der er sket en fysisk påvirkning. Ved muffegrave og start- og slutpunkt</p>	<p>De § 3 områder, som krydses af kabelanlægget, kan potentielt blive påvirket. Påvirkning kan stamme fra direkte gennemgravning, kørsel med maskiner, eller som følge af blow-out ved underboring og geotekniske forundersøgelser m.v.</p> <p>Derudover kan bortledning af terrænnært grundvand ved muffegrave og underboringerne start- og sluthuller potentielt, og vandtransport langs kabelanlægget, ændre hydrologien i beskyttet natur.</p> <p>Påvirkningen på §3 natur vil blive behandlet i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<i>Skal indgå</i>	<p>Der gennemføres en indsamling af eksisterende tilgængelige data for de §3-områder, der enten er blevet krydset af anlægget, eller vurderes at ligge i en afstand, hvor de kan påvirkes hydrologisk. Data hentes fra Danmarks Arealinformation samt naturdata.dk og suppleres med data fra den tidligere VVM-feltkortlægning.</p> <p>Derudover gennemføres besigtigelser.</p> <p>I rapporten beskrives den nuværende tilstand, 2-3 år efter at anlægsarbejdet er gennemført. Kommunens naturmedarbejder deltager i besigtigelserne. Resultatet af besigtigelsen sammenholdes med viden om forholdene inden anlægsarbejdet og de vilkår som er stillet i kommunens dispen-</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	<p>for underboringer er det nødvendigt at foretage en midlertidig bortledning af terrænnært grundvand. Ringkøbing-Skjern Kommune har meddelt dispensation til alle krydsninger af § 3 områder, og arbejdet er sket i henhold til de krav, der er opstillet i dispensationerne. Af § 3-vandløbene er de 19 krydset ved underboring og ti ved gennemgravning.</p> <p>I driftsfasen kan der potentielt være en påvirkning af beskyttet natur, ved bl.a. transport af vand langs kabelanlægget.</p>	<p>Der sker ikke vedligehold af kabelanlægget i driftsfasen, medmindre der opstår fejl på kablet. Kablet er lagt i sand og kabelgraven har dermed potentiale for at dræne omgivelserne via kablet, der kan fungere som et sandfyldt dræn. For at dette kan ske, kræver det, at kablet etableres i en mindre permeabel jordtype end sand, dvs. ler eller organisk jord. Ligeledes skal der være en hældning på</p>	<p><i>Skal indgå</i></p>	<p>sation til det udførte arbejde. Besigtigelserne gennemføres i de § 3 områder hvor der er sket en påvirkning som følge af anlægsarbejdet i hele arbejdsbæltet fx kørsel, gravearbejde, jordoplag eller blowout. Besigtigelserne skal foretages så de er tidsmæssigt sammenlignelige med de tidligere besigtigelser.</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>kablet, som vandet kan løbe langs og kablet skal ligge under grundvandsniveau. Endelig skal der være mose eller anden våd natur i nærheden, som kan blive påvirket.</p> <p>Projektet ligger i Vestjylland og jordbundstypen er hovedsageligt sand. Et enkelt sted, langs Vonå, krydser kablet et område med lerjord over en strækning på 870 meter. Midt på strækningen krydses Vonå og en omkransende mose ved underboring. Mosen er jf. Naturdata.dk rørsump med indslag af rigkærsarter.</p> <p>Dræning i driftsfasen som følge af kabelanlægget behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>På Station Stovstrup findes § 3 hede, men dette område vil ikke blive påvirket i driftsfasen ved serviceeftersyn. Potentiel påvirkning i driftsfasen vurderes derfor ikke at være relevant for stationsområder, hvorfor dette</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		ikke vil være en del af miljøkonsekvensvurderingen.		
Bilag IV-arter/Rødlistede arter Anlægsfase	Der er en potentiel risiko for, at anlægsaktiviteter kan medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter og rødlistede arter, som måtte forekomme nær anlægget. Kabelanlægget etableres i perioden februar til august, hvilket er inden for paddernes vandringsperioder. Der kan være risiko for, at individer som vandrer mellem rasteområder og ynglevandhuller falder i kabelgraven eller køres over af anlægskøretøjer.	Gennemgravning og kørsel i naturområder medfører risiko for påvirkning af sjældne og beskyttede arter. Alle bilag IV-arter og rødlistede arter, som projektet potentielt kan påvirke skal behandles i miljøkonsekvensrapporten.	<i>Skal indgå</i>	De eksisterende forhold beskrives med udgangspunkt i kortlægning af egnede lokaliteter for rødlistede arter og bilag IV-arter i den tidligere VVM-rapport sammenholdt med nyeste tilgængelige registreringer fra arter.dk, Naturbasen.dk mm. Forekomster sammenholdes med de områder som projektet påvirker, både direkte ved fx gennemgravning og kørsel og evt. afledte effekter som følge af grundvands-sænkninger, forstyrrelse af arternes bevægelsesmønstre, m.v. Der skal vurderes både på baggrund af de forhold, der var gældende, da anlægget blev etableret i 2018-2019 samt de nuværende forhold. Der skal foretages nødvendige feltbesigtigelser for at vurdere om beskyttede arter

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	Tekniske anlæg kan potentielt påvirke bilag IV-arter og fredede/rødlistede arter, ved at skabe en barriere for dyrene, ligesom der kan forekomme støj og lyspåvirkning fra anlæggene.	Stationerne er mindre end 300 meter lange/bredde og dyr vil kunne bevæge sig uden om dem. Stationerne vurderes derfor ikke at udgøre en faunabarriere. Der er ikke permanent lys på stationsområderne og støjniveauet vurderes at være så lavt, at det ikke har væsentlig betydning for dyr.	<i>Skal indgå</i>	<p>kan blive påvirket. Herudover inddrages orthofotos til analysen.</p> <p>På baggrund af kortlægningen udføres en kvalitativ vurdering af påvirkninger. Vurdering af bilag IV-arter bliver udført i henhold til Habitatbekendtgørelsen med Vejledning og i overensstemmelse med de nyeste Klagenævnsafgørelser.</p> <p>Det skal belyses, om projektet har forårsaget forsætlig forstyrrelse af bilag IV og øvrige fredede arter, på en måde, som har haft en skadelig virkning for arten eller bestanden. Herunder skal det også belyses, om anlægsarbejdet er udført vel vidende, at de beskyttede arter ville blive forstyrret i strid med reglerne og dermed, at konsekvenserne heraf var en forudsigelig følge af aktiviteterne.</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
<p>Terrestriske Natura 2000 områder Anlægs- og driftsfase</p>	<p>Der kan potentielt ske påvirkning på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for terrestriske Natura 2000-områder som følge af projektet.</p> <p>Kabelanlægget krydser Natura 2000-område nr. 68 Skjern Å. På grund af længden af underboringen er der behov for geotekniske undersøgelser ligesom underboringen medfører risiko for blowout af boremudder.</p> <p>Endelig vil anlægsarbejdet medføre støj og forstyrrelse som potentielt kan påvirke dyrearter.</p> <p>Grundvandssænkninger og andre ændringer i hydrologien kan påvirke nærtliggende våde naturtyper, samt plantearter, som følge af dræning.</p>	<p>Der skal gennemføres væsentlighedsvurderinger for alle relevante Natura 2000-områder. For de områder hvor en væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes, skal der gennemføres en konsekvensvurdering.</p> <p>I vurderingerne skal anlæggets potentielle påvirkning inddrages. Herunder bl.a. påvirkninger som følge af udslip af boremudder til et vandløb som leder til et Natura 2000-område.</p> <p>Ud over område nr. 68 Skjern Å som krydses af anlægget ligger nr. 66 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord og nr. 69 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen inden for 1,3 km fra anlægget. I lidt længere afstand (3-10 km) er nr. 71 Kimmelkær Landkanal, nr. 64 Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede, nr. 67 Borris Hede og nr. 73 Lønborg Hede.</p>	<p><i>Skal indgå</i></p>	<p>Beskrivelsen og vurderinger af påvirkninger på udpegningsgrundlaget for relevante Natura 2000-områder baseres på de oplysninger og målsætninger, der indgår i Natura 2000-planerne for perioden 2022-2027 for de relevante Natura 2000-områder samt basisanalyserne til disse. Ligeledes inddrages målsætninger fra Natura 2000-planer for 2016-2021, som var gældende da anlægsarbejdet blev gennemført. I 2019 blev der sendt et forslag til ændringer i udpegningsgrundlag for danske habitat- og fuglebeskyttelsesområder i høring. De nye naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget indgår i de reviderede basisanalyser for planperioden 2022-2027. Endvidere indgår naturtyper og arter, som er foreslået fjernet fra udpegningsgrundlaget indtil dette er godkendt af EU.</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>6 øvrige Natura 2000-områder kan potentielt blive påvirket af anlægsarbejdet, bl.a. fordi kabelanlægget krydser vandløb som leder til Natura 2000-området.</p>			<p>Væsentlighedsvurderinger tager udgangspunkt i Habitatvejledningens kriterier for væsentlighed. For de områder, hvor væsentlige påvirkninger ikke kan afvises, gennemføres en konsekvensvurdering. Konsekvensvurderinger bliver gennemført i henhold til Habitatbekendtgørelsen med Vejledning og i overensstemmelse med nyeste afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet.</p> <p>Til vurdering af konsekvenser af blowouts for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget inddrages de resultater, der er beregnet under overfladevand for udledning af miljøfremmede stoffer, organisk stof og sedimentspredning. Ligeledes inddrages en vurdering af boremudders indhold af miljøfremmede stoffer.</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Marin (Natura 2000)	Projektet krydser flere vandløb som leder til Natura 2000-område nr. 69, Ringkøbing Fjord. Der kan potentielt ske en påvirkning hvis boremudder fra et blowout i et vandløb ledes til Natura 2000-området.	Samme begrundelse som under terrestrisk Natura 2000.	<i>Skal indgå</i>	Samme metodik som under terrestrisk Natura 2000.
Jord, Vand, Luft og Klima				
Jord og jordforurening Anlægsfase	I forbindelse med nedgravning af kabler og etablering af højspændingsstationerne sker der en opgravning af jord, der så vidt muligt genanvendes på stedet. Anlægsarbejde på ejendomme med kortlagte jordforureninger kan potentielt medføre spredning og mobilisering af forureningen.	Der er meget lidt overskudsjord i forbindelse med anlægsarbejdet langs kabelanlægget. Overskudsjord bliver, efter aftale med lods-ejer, fordelt ud over de nærliggende marker. Kabelanlægget krydser ved gennemgravning et areal med jordforurening registreret som V2 (matrikel 23, Ånum, Skjern Jorder). Ringkøbing-Skjern Kommune har vurderet, at der ikke skal indhentes §8-tilladelse ved nedlægning af kablet under forudsætning af, at jorden på matriklen håndteres inden for matriklen. Eventuel overskudsjord, efter kablet er lagt og dækket til, bortskaffes efter reglerne for forurenede jord, og der foretages jordprøver. Entreprenøren, der foretager kabelgravningen bliver orienteret om, at der er	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>I anlægsfasen vil der være risiko for spild af olie fra entreprenørmaskiner mv., både langs strækningen for kabeltraceet og ved bygning af stationsanlæggene.</p>	<p>forurenet jord på matriklen. Dette blev overholdt.</p> <p>På Station Søndervig er der ikke kendskab til at der er deponeret affald eller sket forurening af jorden.</p> <p>Station Stovstrup er kortlagt på vidensniveau 1 (V1). Området er kortlagt på baggrund af de eksisterende aktiviteter på stationsarealet – herunder forekomst af transformere, der indeholder olie. Der aftales jordhåndtering med Ringkøbing-Skjern Kommune forud for jordflytninger fra de V1-kortlagte arealer</p> <p>Kørsel med entreprenørmaskiner kan medføre mindre uheld ved fx brud på en hydraulikslange eller ved spild af diesel. De uheld, der har været med spild er blevet opsamlet og håndteret efter kommunens anvisninger.</p> <p>Når arbejdet udføres som beskrevet og der i øvrigt udarbejdes en beredskabsplan, så vurderes de nødvendige foranstaltninger at kunne minimere risikoen for forurening af jord. Derfor vurderes det, at der ikke vil ske</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	Der kan potentielt ske en påvirkning af jord ved styret underboring, hvor boremudder kommer i kontakt med jord. Påvirkning kan ske af den omkringliggende jord i selve boringen, i opbevaringshuller, på arealer omkring arbejdspladser (hvor der sker spild), samt efterfølgende på jorden, hvor der er udspreddt brugt boremudder som en del af bortskaffelsen.	forurening af jord samt væsentlige påvirkninger af jord i anlægsfasen ved nedlægning af kabler og anlæg af stationer. Boremudder indeholder bentonit med additiver og kan potentielt forurene jorden. Dels i forbindelse med selve underboringen og dels når boremudderet efterfølgende bortskaffes ved at udsprede det til jordforbedring på landbrugsarealer. De forskellige additiver, der konkret er brugt i projektet bliver undersøgt. Resultater og vurderinger af påvirkninger vil indgå i miljøkonsekvensrapporten.	<i>Skal indgå</i>	Der gennemføres en vurdering af om jord kan være blevet påvirket. Der vil indgå en redegørelse af projektets anvendelse af bentonit, additiver, m.m. og påvirkning af jordmatricen. Her inddrages bl.a. de rapport om additiver i det anvendte boremudder, som Energinet har fået udarbejdet af DHI i forbindelse med bl.a. Baltic Pipe projektet.
	I driftsfasen vil der være mindre olietanke og andre oliefyldte anlæg på stationerne.	I driftsfasen er oliefyldte apparater placeret på et fundament med et reservoir, der kan indeholde al olien, således at spild kan opsamles. Olieudskiller installeres ved udendørs placering. Der vil ikke forekomme væsentlige påvirkninger i driftsfasen.	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Råstoffer / Råstofindvinding Anlægs- og driftsfase	Den fysiske tilstedeværelse af kabelanlæg og stationer kan betyde, at fremtidig indvinding af råstoffer hindres.	<p>Kablerne og stationsområder etableres ikke i områder, der er udlagt til interesseområde eller graveområde i Region Midtjyllands råstofplan 2020.</p> <p>Råstofferne forventes at blive leveret fra et graveområde i Region Midtjylland. Der er estimeret et behov for ca. 292 m³ grus, 1.970 m³ stabilgrus, 4.326 m³ fyldsand og 4.375 m³ råjord til udvidelse af begge stationsanlæg.</p> <p>Der er estimeret behov for ca. 20.100 m³ sand til kabelgravene.</p> <p>Det estimerede behov for råstoffer er af mindre størrelsesorden i forhold til de regionale og nationale råstofindvindinger, og det vurderes, at der ikke vil være påvirkninger i forhold til forsyningen med råstoffer.</p>	<i>Skal ikke indgå</i>	
Overfladevand og grundvand Anlægs- og driftsfase	Spildevand: Anlæg og drift af kabler og stationer producerer ikke spildevand. Der produceres en lille	På begge stationer etableres en samletank, således at spildevand ikke kommer ud i omgivelserne. Der er opnået tilladelse til etablering af en samletank ved begge stationer.	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>mængde sanitært spildevand fra bygninger på stationerne.</p> <p>Regnvand: Afledning af regnvand ved kabelgraven og arealerne for højspændingsstationerne kan potentielt påvirke recipienter, hvis de ledes dertil eller grundvandet ved nedsivning.</p> <p>Arealet omkring de to stationsområder er delvist befæstet, idet nogle områder er udlagt med grus eller tilsået med græs, således at regnvand kan nedsive. Der vil ikke forekomme udledning til recipient. Station Søndervig etableres i forbindelse med</p>	<p>Væsentlige påvirkninger af vandmiljø fra sanitært spildevand kan derfor udelukkes.</p> <p>Anlægsmetoden med gravekasse betyder, at kabelgraven bliver løbende tildækket og står åbent kortvarigt (typisk få timer). Muffesamlinger foregår i en lukket container. I de muffehuller samt start- og sluthuller for underboringer hvor der sker grundvandssænkning, vil kabelgraven blive holdt tør. Øvrige steder vil regnvandet nedsive af sig selv. Regnvand vil derfor forekomme i meget små mængder og vil nedsive til grundvandet.</p> <p>I henhold til lokalplanen for Station Søndervig kan der etableres anlæg til nedsivning af regnvand inden for lokalplanens område. Ringkøbing-Skjern Kommune har meddelt tilladelse (13/8 2018) til nedsivning af tag- og regnvand til sivesø, som er etableret i den sydlige del af det lokalplanlagte område.</p>	<p><i>Skal indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	projektet, mens der installeres nye komponenter på den eksisterende Station Stovstrup. Den største ændring vil derfor ske på Station Søndervig, hvor der etableres en sivesø.	<p>Kommunen har vurderet, at der ikke vil være væsentlige påvirkninger af grundvand, og der vil ikke ske udledning til recipient.</p> <p>Ved udbygning af Station Stovstrup befæstes interne veje inden for stationsområdet med permeabel belægning, hvilket vil udgøre 1.055 m² ny belægning. Der sker ikke opsamling af regnvand. Området er ikke befæstet, men belagt med permeabel belægning, som giver mulighed for nedsivning i området. Der vil ikke ske påvirkning på recipienter.</p>	<p><i>Skal indgå</i></p> <p><i>Skal ikke indgå</i></p>	Der gennemføres en vurdering af påvirkning af afledning af regnvand ved drift af Station Søndervig, herunder den etablerede sivesø.
	Overfladevand: Søkablerne føres ind til stranden fra havet, hvor de bliver samlet med landkabler i en muffegrav på stranden. Hermed kan der ske påvirkninger i vandkanten i form af sedimentspredning.	Der skal foretages en beskrivelse af arbejdet i vandkanten og konsekvenser heraf for overfladevand både i forhold til gældende vandområdeplan og i forhold til havstrategiens deskriptorer.	<i>Skal indgå</i>	Projektets mulige påvirkninger af målsatte vandforekomster for kystvande, vandløb og søer ved sammenkobling og nedgravning af kabler beskrives. Projektets påvirkning skal vurderes kvalitativt og holdes op imod målsætningerne fra de gældende

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>Krydsning af vandløb ved gennemgravning giver anledning til lokale påvirkninger som følge af lokal sedimentspredning og eventuelle påvirkninger som følge af rørlægning eller overpumpning af vand for at genoprette vandføringen. Der kan ske oliespild og sedimentspredning til vandområderne fra anlægsarbejdet. Ved underboring er der desuden risiko for blowout af boremudder i vandløb og sø og dermed risiko for spredning af fint sediment og evt. frigivelse af miljøfarlige stoffer, hvis sådanne anvendes som additiver i boremudderet</p>	<p>Kabelanlægget krydser 29 § 3 beskyttede vandløb og 5 vandløb målsat jf. vandområdeplaner. Derudover ligger 9 målsatte vandløb nedstrøms krydsningerne. 10 § 3 beskyttede vandløb krydses ved gennemgravning, mens 19 krydses ved styret underboring. Herudover krydses en sø ved underboring.</p> <p>Konsekvenser af gravearbejde, underboringer, risiko for blowouts, og øvrige påvirkninger fra anlægsarbejdet på overfladevand behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Vand fra muffegrave pumpes op med sugespids direkte i graven eller ved installation af midlertidigt sugespidsanlæg. Alt vand bliver nedsivet og der sker ikke udledning til recipient.</p>	<p><i>Skal indgå</i></p>	<p>vandområdeplaner samt havstrategiens deskriptorer.</p> <p>Projektets påvirkninger af overfladevand beskrives og vurderes. Der indhentes oplysninger om tilstand i vandløbene i vandplanens basisanalyser, Vandplandata og MiljøGis. samt om plante- og dyreliv fra Naturdata.dk og Naturbasen.dk.</p> <p>Til vurderingen anvendes bl.a. en række forudsætninger om størrelsen på flow af boremudder og kendskab til additiver samt vandføring i vandløbet det pågældende sted. Der foretages beregninger til at belyse BI5, fanen af sedimentspredning samt overholdelse af miljøkvalitetskrav. Alle underboringerne er gennemført, og der inddrages derfor oplysninger fra underboringssrapporter herunder boreddybde samt</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>Der kan inden for projektområdet være okkerpotentielle områder, og grundvandssænkning inden for disse arealer kan medføre udvaskning af okker til nærliggende vandområder.</p> <p>Anlægsarbejde på stationerne kan potentielt påvirke overfladevand gennem afledning af vand eller lignende.</p>	<p>Projektet ligger inden for et område, hvor der er stor risiko for udledning af okker. Der er i forbindelse med anlægsarbejdet observeret okkerudfældning i én muffegrav. Vandet blev ledt ud på marken til nedsivning og blev ikke ledt til recipient. Emnet behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Anlægsarbejde på stationerne vil ikke berøre overfladevand, og der vil ikke forekomme indirekte påvirkninger af overfladevand gennem afledning af vand eller lignende. Emnet behandles ikke i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p><i>Skal indgå</i></p> <p><i>Skal ikke indgå</i></p>	<p>hvilke additiver, der blev brugt til den konkrete boring. Ligeledes inddrages viden om de konkrete blowouts som faktisk skete.</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>Grundvand: I anlægsfasen er der risiko for uheld, for eksempel ved oliespild fra entreprenørmaskiner, og dermed for lokale forureninger af jord og eventuelt af terrænnært grundvand. Desuden kan der ske påvirkning af den terrænnære grundvandsstand ved midlertidige grundvandssænkninger i muffehuller samt start- og sluthuller for underboringer eller hvor stationsanlæg etableres på strækninger med højt grundvandsspejl.</p> <p>Herudover kan der potentielt i forbindelse med underboringer ske udsivning af indholdsstoffer fra boremudder til grundvand samt fra ned-sivning, der hvor boremudder er blevet spredt ud på marker.</p>	<p>Der har været enkelte tilfælde af mindre, lokale oliespild ved kabelnedlægning og anlæg af stationer. Her er forskrifter ved oliespild blevet overholdt og håndteret i overensstemmelse med miljøhandlingsplanen. Forureningen er inddæmmet, således at der ikke er sket påvirkning af grundvandet. Dette forhold behandles ikke i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>I anlægsfasen har der været kortvarigt behov for midlertidige grundvandssænkninger ved muffesamlinger og start- og sluthuller for underboringer. Der er gennemført 60 midlertidige grundvandssænkninger på strækningen. Der udarbejdes en vurdering af påvirkning på grundvandsforekomster.</p> <p>Derudover skal påvirkninger af udsivning samt nedsivning af bentonit og additiver</p>	<p><i>Skal indgå</i></p>	<p>Der skal redegøres for hvilke konkrete grundvandsforekomster projektet påvirker, deres nuværende tilstand og målsætning samt hvordan grundvandsforekomsterne forventes påvirket ved anlægsarbejdet.</p> <p>Der skal foretages en vurdering af projektet i forhold til lov om vandplanlægning samt indsatsbekendtgørelsen for strækninger, hvor der er indvindingsoplande til vandværker, områder med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsområder m.v.</p> <p>Påvirkninger af terrænnært grundvand i driftsfasen, skal vurderes.</p> <p>Der udarbejdes en risikovurdering af anvendte boremudderprodukter. Der foretages en konkret vurdering af påvirkning af grundvandsforekomsten i</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	<p>I driftsfasen kan der forekomme en påvirkning fra kabelanlægget, da kabelanlægget kan muliggøre langsgående grundvandsstrømning, herunder spredning af miljøfremmede stoffer, okker og næringsstoffer.</p> <p>I driftsfasen kan forurening af grundvand ske som følge af spild af olie i forbindelse med drift af stationsanlæg, hvor olie anvendes som</p>	<p>fra boremudder til grundvand undersøges og vurderes i forhold til grundvandsforekomsterne.</p> <p>Påvirkning fra anlægsarbejdet på Station Søndervig og Station Stovstrup på grundvandsforekomsterne, behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Påvirkning fra kabelanlægget på grundvand i driftsfasen behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p> <p>Transformeren på stationsområderne er indbygget i en ståltank, som er fyldt med olie til elektrisk isolation og køling. Idet transformeren er oliefyldt, placeres den på et fundament med et reservoir, der kan</p>	<p><i>Skal indgå</i></p> <p><i>Skal ikke indgå</i></p>	<p>forhold til vandplanlægningen. Der vil således indgå en konkret redegørelse af projektets anvendelse af bentonit, additiver, m.m. og påvirkning af jordmatricen og vandforekomster.</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
	isolations- og kølemiddel i kondenseringspoler og transformatorer.	<p>rumme hele oliemængden. Tanken er placeret udendørs, hvor den er eksponeret for regnvand, som afledes via olieudskiller til afløbssystemet.</p> <p>Ved eventuel lækage lukker udskilleren, og al olien tilbageholdes i reservoiret. Der afgives samtidig alarm til døgnbemandet kontrolrum hos eltransmissionselskabet. Der er således ingen risiko for udledning af olie til grundvand og overfladevand i driftsfasen.</p>		
Luftforurening Anlægs- og driftsfase	I tørkeperioder kan vejtransport og entreprenørmaskiner forårsage midlertidige, lokale støvgener i forbindelse med anlægsarbejdet.	Anlægsarbejdet tilrettelægges så støvgener i tørre perioder minimeres. Det sker ved at vande eller overdække oplag, overdækning af lastvognenes lad ved transport og renholdelse af færdselsveje til/fra arbejdsområderne, hvor der håndteres sand og jord.	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>Støvgener forekom i anlægsfasen i meget tørre perioder og blev minimeret med vanding. Støv i anlægsfasen blev reguleret af Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Drift af kabelanlæg, Station Søndervig og Station Stovstrup vil ikke give anledning til støv- og lugtemissioner.</p> <p>Der vurderes ikke at være væsentlige påvirkninger af støv og lugt.</p>		
Klima og Energi Anlægsfase	Anlæg af projektet vil medføre et energiforbrug og dermed også udledning af CO ₂ . Det vil omfatte forbrug af råmaterialer, transport af materialer og brug af entreprenørmaskiner. Der er endvidere en CO ₂ -udledning knyttet til fremstilling af kabler, transformere og andre komponenter.	Der skal ikke etableres ny produktionskapacitet til fremstilling af komponenter. Udledning fra transport til og fra projektet er begrænset i omfang og tid, og anlægsarbejdet foregår med godkendt materiel. Klimapåvirkning fra komponentfremstilling reguleres i henhold til gældende lovgivning. Det vurderes, at udledningen af CO ₂ , er lille set i for-	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>hold til det nationale klimaregnskab, og påvirkning på klimaet i anlægsfasen vurderes at være ubetydelig.</p> <p>Udbygning af Station Søndervig og Station Stovstrup kræver brug af råstoffer og materialer (se punkt råstoffer/råstofindvinding). Energiforbruget til indvinding af naturlige råstoffer som sand og grus er lavt. Produktion af stål kræver mere energi. På Energiwatch.dk er angivet, at stål udleder knap 2 ton CO₂ per ton produceret stål og stålproduktion globalt er en af de største enkeltudledere af CO₂. Idet projektet samlet set skal anlægges for at mindske forbruget af fossile brændstoffer og reducere den nationale CO₂ udledning vurderes der ikke at være væsentlige påvirkninger som følge af energiforbrug.</p>		

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	<p>Transport til vedligehold og service vil medføre et forbrug af brændstoffer. Dette vil også medføre forbrug af energi og føre til CO₂-udledning.</p> <p>Kabelanlægget medfører ikke udledning af klimagasser i driftsfasen.</p> <p>Komponenter i stationsanlæggene indeholder SF₆-gas.</p>	<p>Der vil ikke være transport som følge af vedligehold på kabelanlægget. Der vil være rutinemæssig service og vedligehold af stationerne, men trafikken vil være begrænset. Det vurderes ikke, at der vil være væsentlige påvirkninger som følge af brændstofforbrug i driftsfasen.</p> <p>I forbindelse med utilsigtede hændelser kan der ske et udslip af SF₆-gas. Ved Station Søndervig forekom der i anlægsfasen lækage af SF₆-gas i et GIS-anlæg. Det medførte en udledning af ca. 0,3 kg SF₆-gas, der svarer til ca. 7 ton CO₂-ækvivalenter. Der var tale om et uheld og idet den samlede årlige nationale emission af klimagasser er opgjort til ca. 44 mio. tons CO₂-ækvivalenter pr. år (tal fra 2011) er det vurderet, at udslippet, samt de potentielle fremtidige udslip af SF₆-gas ikke medfører væsentlige påvirkninger.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
<p>Risiko for større ulykker og katastrofer Anlægsfase</p> <p>Driftsfase</p>	<p>Anlæg af Station Søndervig og udbygning af Station Stovstrup vil potentielt kunne afstedkomme arbejdsulykker ved etableringen. Tilsvarende gælder for nedgravning af kabelanlægget.</p> <p>Der kan potentielt være en risiko for ulykker og katastrofer i driftsfasen.</p>	<p>Anlægsarbejdet bliver udført efter gældende arbejdsmiljøregler og sikkerhedsforanstaltninger, og risikoen for større ulykker vurderes at være lille. Der er ikke kendskab til større ulykker ved det anlægsarbejde, som allerede er udført.</p> <p>Der er tinglyst et servitutbælte omkring kablerne. Inden for bæltet må der ikke etableres anlæg eller byggeri. Almindelig jordbrugsdrift er tilladt. Det er usandsynligt at større ulykker og katastrofer kan forekomme i driftsfasen.</p> <p>Drift af stationerne sker under en række sikkerhedsforanstaltninger herunder beredskabsplaner, og arbejdet tilrettelægges efter bygherres vejledning om arbejde i elektriske og magnetiske felter. Det vurderes, at det er usandsynligt at større ulykker og katastrofer kan forekomme. En vurdering af risikoen for</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p> <p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		større ulykker og katastrofer vil ikke indgå i miljøkonsekvensvurderingen.		
Materielle goder, kulturarv og landskab				
Materielle goder	<p>Vurdering af materielle goder omfatter indvirkningen på den aktuelle eller fremtidige forventede adgang til at benytte/udnytte menneske- og/eller naturskabte goder.</p> <p>Station Søndervig anlægges i et område på 2,5 ha, der tidligere er anvendt til landbrugsformål.</p> <p>Ændret arealanvendelse kan potentielt påvirke materielle goder.</p>	<p>Arealerne bliver reetableret efter kabelnælgning. Der bliver tinglyst et servitutbælte omkring kablerne. Inden for bæltet må der ikke etableres anlæg, byggeri eller være træer med dybdegående rødder. Almindelig jordbrugsdrift kan fortsætte.</p> <p>Over 3 km krydser kablet Dejbjerg Plantage og tilstedeværelsen af kablet medfører nogle restriktioner for, hvilke træer der kan plantes indenfor servitutbæltet på 7 meter. Der er tale om et areal på ca. 2 ha ud af plantagens samlede areal på ca. 750 ha og der udbetales økonomisk kompensation efter gældende regler. Pga. det lille areal, muligheden for fortsat at have noget drift, f.eks. produktion af pyntegrønt, vurderes restriktionerne ikke at have væsentlig betydning for den fremtidige drift af plantagen.</p>	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>Der vurderes ikke at være væsentlig påvirkning på den eksisterende adgang og anvendelse af områderne.</p> <p>Etablering af Station Søndervig betyder at 2,5 ha, som tidligere anvendtes til landbrug, fremadrettet vil være teknisk anlæg.</p> <p>Pga. arealets begrænsede størrelse vurderes der ikke at ske en væsentlig påvirkning af materielle goder som følge af den ændrede arealanvendelse, fra landbrugsjord til teknisk anlæg.</p>		
Infrastruktur og bebyggelse	Projektet er i sig selv et energi-infrastrukturprojekt. I forbindelse med fastlæggelse af placering og anlægsmetoder er det søgt at påvirke anden infrastruktur og bebyggelse mindst muligt.	Der vurderes ikke at være væsentlige påvirkninger, idet projektet ikke direkte berører bebyggelse og infrastruktur. Veje krydses ved underboring, og eksisterende infrastruktur, herunder kabler, dræn m.v. ændres ikke som følge af projektet og vurderes derved ikke væsentlig påvirket.	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Ressourcer Anlægsfase	Der er ingen råstofområder, der påvirkes af projektets gennemførelse. Forbrug af råstoffer kan medføre begrænsninger i tilgængeligheden af råstoffer for fremtidige bygge- og anlægsprojekter.	Se afsnit for Råstoffer/Råstofindvinding. Der planlægges ikke for anlæg eller aktiviteter med særligt forbrug af råstoffer, vand eller energi. Projektet vil benytte råstoffer i mindre omfang i form af grus, sand og råjord. Der er estimeret et behov for ca. 292m ³ grus, 1.970 m ³ stabilgrus, 4.326 m ³ fyldsand og 4.375 m ³ råjord til udvidelse af begge stationsanlæg. Der er estimeret et forbrug af ca. 20.100 m ³ sand til kabelgravene. Forbruget af ressourcer vurderes ikke at være væsentligt i forhold til tilgængelige ressourcer regionalt og nationalt, hvorfor dette emne ikke behandles i miljøkonsekvensrapporten.	<i>Skal ikke indgå</i>	
Driftsfase	Der er i driftsfasen ikke et forbrug af råstoffer.	Da der ikke er et forbrug af råstoffer i driftsfasen, vil dette ikke indgå.	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Affald	<p>For kabelanlægget består affald af de tomme kabeltromler, mens der ikke er overskudsjord.</p> <p>Der er en begrænset mængde affald fra de komponenter som bliver leveret og installeret på stationsanlæggene.</p> <p>Fra underboringerne vil der være affald i form af brugt boremudder. Denne affaldsmængde vil variere i størrelse efter underboringernes længde og diameter, og skal håndteres.</p> <p>I driftsfasen forventes intet affald.</p>	<p>Der er tale om en meget begrænset mængde affald i anlægsfasen. Affald bliver kildesorteret og håndteret i henhold til Ringkøbing-Skjern Kommunes regulativer for erhvervsaffald. Affaldsmængden kræver ikke udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering.</p> <p>Håndtering af boremudder sker efter anvisning fra Ringkøbing-Skjern Kommune. Efter tilladelse fra kommunen afhentes boremudder ved reservoir og køres ud til landmænd. Udbringningen kan potentielt medføre en påvirkning, hvis boremudderet indeholder miljøfremmede stoffer.</p> <p>Der er tale om en meget begrænset mængde affald i driftsfasen, som bliver kildesorteret og håndteret i henhold til Ringkøbing-Skjern</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p> <p><i>Skal indgå</i></p> <p><i>Skal ikke indgå</i></p>	<p>Indhold af miljøfremmede stoffer i det udbragte boremudder skal beskrives. Den konkrete sårbarhed over for evt. identificerede miljøfremmede stoffer skal vurderes.</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		Kommunes regulativer for erhvervsaffald. Affaldsmængden kræver ikke udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering.		
Landskab Anlægsfase	I anlægsfasen vil etablering af kabler samt stationerne kunne ses i landskabet.	<p>Anlægsarbejdet langs kabeltracéet er kortvarigt på de enkelte lokaliteter. Der bliver arbejdet fra få dage op til 2 uger ad gangen, med undtagelse af arbejdet på stranden og underboringen ved Klegod Strand samt Skjern Å, som varer 1-2 måneder. Efter nedgravning af kabelanlægget bliver terrænet løbende reableret. På grund af den korte varighed af kabelanlægsarbejdet vurderes landskabet ikke at blive væsentligt påvirket i anlægsfasen.</p> <p>Opførelse af Station Søndervig varer 2 år plus de udestående arbejder på 7-10 måneder. Installation af nye komponenter på Station Stovstrup varer 1 år og anlægsarbejdets påvirkning af landskabet må karakteriseres som midlertidig.</p>	<i>Skal ikke indgå</i>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	<p>Der vil ikke være påvirkninger af landskabet fra kabelanlægget i driftsfasen, da det er nedgravet.</p> <p>Station Søndervig er en helt ny station og vil blive synlig i landskabet. På Station Stovstrup installeres nye komponenter af samme type som dem der allerede findes. Arbejdet medfører en udvidelse af stationens bebyggede areal.</p>	<p>På grund af den korte varighed af den landskabelige påvirkning i anlægsfasen, vurderes den ikke at være væsentlig.</p> <p>I driftsfasen er det kun de ca. 1,2 m høje orange markeringsstandere som er synlige langs kabelanlægget. Afstand mellem markeringsstandere afhænger af terræn og markeringsbehov og kan variere fra 20 meter til 700 meter. De placeres uden for diger og fortidsminder og vurderes ikke at udgøre en væsentlig landskabelig påvirkning.</p> <p>Der etableres en ny station ved Søndervig med lynfangsmaster på 18 meter og komponenter op til 10 meters højde. De høje vertikale elementer vil være synlige i landskabet. Landskabelig påvirkning fra stationerne i driftsfasen behandles i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p> <p><i>Skal indgå</i></p>	<p>Station Søndervigs påvirkning af landskabet skal analyseres og vurderes. På baggrund af landskabsanalyse udarbejdet i tidligere VVM og oplysninger fra lokalplanen udarbejdes forslag til supplerende beplantningsplan og eventuelle andre tiltag til indpasning af anlægget, hvis de vurderes at være nødvendigt for at undgå væsentlige</p>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>Arbejdet ved Stovstrup omfatter nye komponenter som flere koblingsanlæg og kompenseringsspoler for de nye koblingsanlæg. Kompenseringsspoler etableres som uden-dørs anlæg. Herudover anlægges en ny manøvrebygning. De nye komponenter placeres inden for det eksisterende stationsareal og indpasses i det eksisterende anlæg. Det er tidligere vurderet at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger (Miljøstyrelsen 17. december 2020), men da projektet kan kumulere med andre projekter, beskrives udbygningen i projektbeskrivelsen og der gennemføres en vurdering i miljøkonsekvensrapporten.</p>		<p>påvirkninger. Da anlægget er færdigbygget, tages der fotos af anlægget fra udvalgte standpunkter samt for bebyggelse og installationer i området. Fotos danner grundlag for en konkret vurdering af landskabspåvirkningen i dagperioden. Da der ikke er permanent belysning på stationerne kan en påvirkning om natten udelukkes og natsituationen beskrives ikke.</p> <p>For Station Stovstrup laves en vurdering på baggrund af fotos af anlægget og eksisterende viden om landskabet.</p>
<p>Kulturarv og arkæologi Anlægsfase</p>	<p>I anlægsfasen kan gravearbejder påvirke arkæologiske værdier i jorden, ligesom der kan være en påvirkning af f.eks. beskyttede diger og fredede fortidsminder, hvis der sker gravearbejder i eller nær disse.</p>	<p>Der er gennemført en arkæologisk forundersøgelse af ARKVEST Arkæologi Vestjylland forud for gennemførelsen af projektet. For strækningen fra kystlinjen til Station Søndervig fandt museet ingen væsentlige fortidsminder, hvorfor strækningen blev frigivet i</p>		

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
		<p>2018 i henhold til Museumsloven. For strækningen fra Station Søndervig til Station Stovstrup foretog museet en udvidet arkæologisk forundersøgelse med udgravningsarbejde i perioden 18/9 2018 til 22/5 2019 efter Slots- og Kulturstyrelsen anvisninger. Det samlede trace blev frigivet fortløbende i henhold til museumslovens bestemmelser.</p> <p>Kabelanlægget krydser 4 diger, der er beskyttede i henhold til museumsloven (digebekendtgørelsen). To diger er beliggende i Sandager By, ét dige ligger i den nordlige del af Velling og ét dige ligger i Dejbjerglund. Ringkøbing-Skjern Kommune har meddelt dispensation (8/5 2018) til gennembrud af diger med et 8-14 meters arbejdsbælte med vilkår om reetablering efterfølgende. Endvidere har Ringkøbing-Skjern Kommune meddelt dispensation (23/2 2018) til at nedgrave kablet indenfor 100 meter beskyttelseslinjen omkring et fortidsminde i Dejbjerg Plantage.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Vurdering af påvirkning <i>Skal indgå/Skal ikke indgå</i>	Angivelse af specifik metode til beregning og/eller analyse
Driftsfase	<p>I driftsfasen kan stationsanlæggene medføre en visuel påvirkning af overjordisk kulturhistorie.</p> <p>Ved Station Søndervig findes et værdifuldt kulturmiljø i udkanten af lokalplanområdet (Ringkøbing-Skjern Kommunes lokalplan nr. 428, maj. 2018).</p> <p>Der er ingen kulturhistoriske interesser ved Station Stovstrup.</p>	<p>Projektet påvirker ikke andre kulturhistoriske interesser i anlægsfasen.</p> <p>Det vurderes at der ikke er væsentlige påvirkninger af projektet.</p> <p>Station Søndervig ligger i udkanten af et område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø i Ringkøbing-Skjerns Kommuneplan. Området omfatter arealerne nord for Søndervig Landevej, hvis formål er at omfatte de gamle gårde, der ligger langs med landevejen. Idet der ikke er eksisterende bebyggelse med kulturhistorisk værdi inden for lokalplanområdet og dets omgivelser - sammenholdt med, at planområdet kun udgør en lille del af det samlede kulturmiljø, har kommunen vurderet, at lokalplanens realisering ikke påvirker det eksisterende kulturmiljø væsentligt negativt.</p>	<p><i>Skal ikke indgå</i></p>	